

Jaarverslag 2016

Stichting Rhiza

Telephone: 036 204 9379
Email: info@rhiza.nl
Adres: Zwolleweg 83, 1324 EM, Almere
Voorzitter: Joost Meulenberg | j.meulenberg@rhiza.nl
Secretaris: Robbert Popken | n.vheuven@rhiza.nl

Building Strong Communities

Inhoudsopgave

Overzicht 2016	p. 4
Introductie	
Visie	
Waarden	
Missie	
Doelen	
Werkwijze	
Hoogtepunten	
Sponsors 2016	
Overzicht Organisatie	p. 12
Rapport van de Voorzitter	
Rhiza in 2016	
Case Studies Projecten	
Sponsor een Kind Programma	
Jaarrekening	p. 19
Overige Informatie	p. 21
Doelen 2017	
Evenementen & Bewustwording	
Organogram	
Conclusie	p. 24

“It always seems **Impossible** until its
Done.

~ Nelson Mandela

Introductie

Het jaar 2016 is voor Stichting Rhiza een belangrijk jaar gebleken. Dit met name omdat onze strategie binnen de projecten zich door heeft ontwikkeld ten opzichte van de voorgaande jaren. In plaats van ons alleen op onderwijs te richten, zijn wij ons voornamelijk gaan richten op wat wij noemen de algehele ontwikkeling van dorpen en sloppenwijken. Dit heeft zich mooi vertaald in ons motto:

Building Strong Communities!

Op het gebied van zelfredzaamheid hebben we de nodige stappen gezet. We willen u bij deze veel plezier toewensen gedurende het lezen van ons Jaarverslag 2016.

Visie: uitbannen van extreme armoede!

Armoede is een onrecht. Wij kunnen de eerste generatie zijn die leven in een wereld zonder extreme armoede. In Afrika en andere delen van de wereld worden mensen nog dagelijks geconfronteerd met armoede en de sociale gevolgen van armoede.

Het gemiddeld inkomen binnen onze projectgebieden ligt vaak nog steeds onder de \$1 grens per dag. Armoede heeft directe gevolgen op drugs- en alcoholgebruik, tienerzwangerschappen, criminaliteit, kwaliteit van onderwijs en toegang tot gezondheidszorg.

Waarden van Rhiza

Ontwikkeling: een belangrijk onderdeel van Stichting Rhiza is de ontwikkeling van onze doelgroep, leefgemeenschappen en de organisatie zelf. Door ervoor te zorgen dat mensen zelfredzaam worden kunnen zij direct ontsnappen uit de vicieuze cirkel van armoede.

Waardering: waarderen van onze begunstigden, mede-medewerkers, partners en sponsors. Het is ons doel om al deze stakeholders een reëel gevoel van waarderen te geven door te luisteren naar hun feedback, noodzakelijke veranderingen te implementeren en duidelijk te communiceren.

Zelfredzaamheid: nadat Rhiza tien jaar in een gemeenschap heeft gewerkt moet deze tot op zekere hoogte zelfredzaam en dus onafhankelijk van externe hulp zijn. Een belangrijk onderdeel van Rhiza is ook om zelf zoveel mogelijk onafhankelijk van externe steun te worden.

Lokale leefgemeenschappen: ons motto is Building Strong Communities. Om dat te bewerkstelligen is het belangrijk dat de leefgemeenschappen zelf een groot aandeel hebben in de initiatie, implementatie en realisatie van onze projecten.

Innovatie: de non-profit sector is continue in beweging. Wij zien onszelf als pioniers binnen deze sector. Onze modellen en exit-strategies met betrekking tot zelfredzaamheid zijn innovatief binnen de ontwikkelingssamenwerking.

Integriteit: vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Als organisatie hebben we gedurende de afgelopen zes jaar hard gewerkt om een goede naam op te bouwen. Door ervoor te zorgen dat de inkomsten wijselijk besteed worden en er voldoende financiële controle is zorgen we ervoor dat de integriteit gewaarborgd blijft.

Transparatie: door ons jaarverslag, beleidsplan 2017 op onze website te plaatsen proberen we als Stichting transparant voor de dag te komen. Indien gewenst kunnen organisaties ook de jaarverslagen van onze partnerorganisaties in Zuid-Afrika en Ghana opgestuurd krijgen.

Impact: een belangrijk aspect van Rhiza is impact. We starten programma's en projecten omdat we een daadwerkelijke verandering teweeg willen brengen binnen een projectgebied. We meten onze impact jaarlijks aan de hand van 'Sociale Indicatoren'.

Missie: Building Strong Communities!

Iedereen verdient een eerlijke kans op een zelfredzaam en solide bestaan. De door Stichting Rhiza geïnitieerde projecten zijn gericht op de primaire basisbehoeften van de mens, zoals onderwijs en gezondheidszorg. Tevens worden er projecten gestart die ervoor moeten zorgen dat de lokale bevolking een eigen inkomen kan genereren. Zodoende bouwen wij aan sterke leefgemeenschappen in Afrika.

Op termijn kunnen deze gemeenschappen er vervolgens zelf voor zorgen dat ieder kind goed onderwijs krijgt, dat iedereen toegang heeft tot gezondheidszorg en bovenal dat armoede en de nadelige gevolgen van armoede verdwijnen.

Doelen

Gedurende het jaar 2016 hebben we in de sloppenwijken Diepsloot, Orange Farm en Fisantekraal in Zuid-Afrika en in de dorpen Jukwa Mfuom en Suprudo in Ghana gewerkt.

Rhiza heeft in 2017 de volgende doelen:

1. Gedurende het jaar 2017 minimaal 22.000 mensen helpen binnen gezondheidszorg, onderwijs, beroepsgerichte opleidingen en trainingen voor ondernemerschap.
2. Adoptie van de sloppenwijk Hani Park in de Free State, Zuid-Afrika en de gemeenschap Kasoa in Ghana.
3. De start van ons eigen Fashion Label in Johannesburg, Accra en Amsterdam.

Werkwijze

De Rhiza Cycle is ontwikkeld door onze voorzitter Joost Meulenberg en geeft de werkwijze van Rhiza uitstekend weer. Tevens is de Rhiza Cycle de weg naar duurzaamheid voor ons als organisatie en een cruciaal onderdeel van de exit-strategy, waarin we zorgdragen voor de zelfredzaamheid van leefgemeenschappen.

De Rhiza Cycle bestaat uit vier fases:

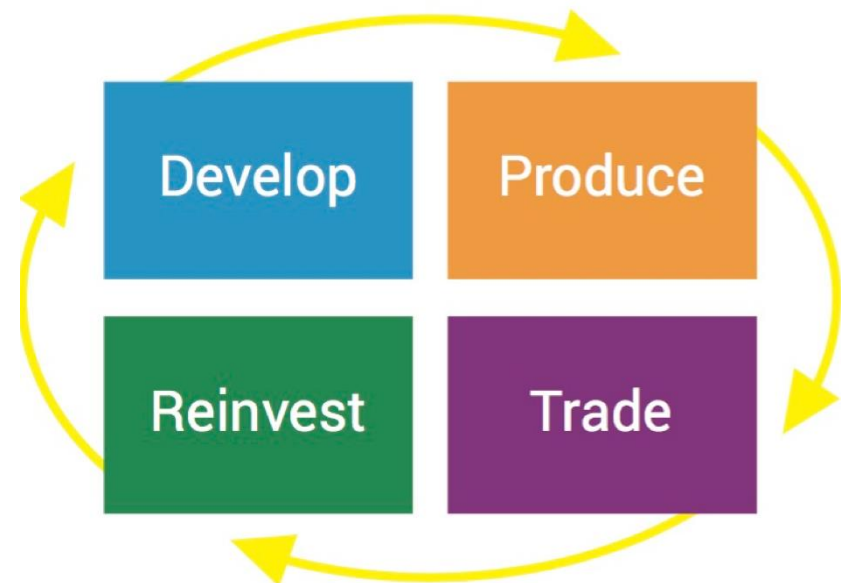
de eerste fase: Develop, is gericht op de ontwikkeling van de leefgemeenschap. Gedurende deze fase worden er projecten gestart gericht op de directe nood binnen het project.

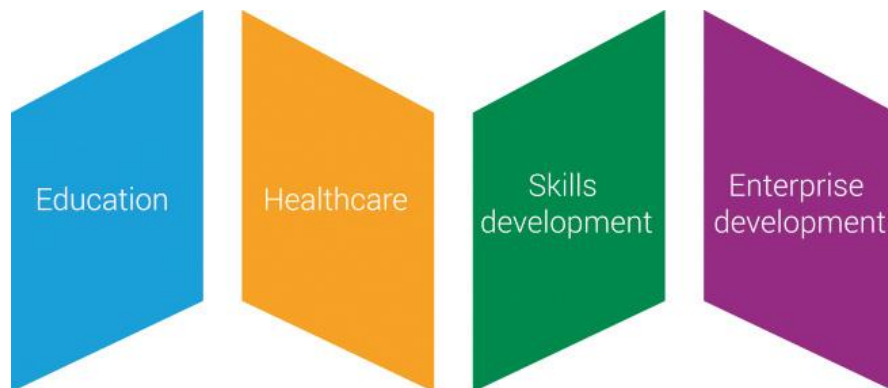
De tweede fase: Produce, is tevens het begin van onze exit-strategy. Dit betekent dat door productie in het projectgebied te beginnen, er een lokaal ecosysteem gestart moet worden dat zal leiden tot een toename van het gemiddelde inkomen.

De derde fase: Trade, staat voor handelen. Nadat de productie gestart is zal er binnen het projectgebied en met externe partijen handel gedreven worden. Dit zorgt direct voor een sterke toename in het gemiddeld inkomen binnen het projectgebied.

De vierde en laatste fase:

Vindt plaats tussen vijf en tien jaar na de implementatie van het eerste programma binnen het projectgebied. De lokale bevolking heeft nu voldoende middelen om zelf zaken als onderwijs en gezondheidszorg te betalen en in die zin in de projecten te investeren.

Mfuom het eerste dorp zijn waarin alle programma's actief zijn. Naar verwachting zullen alle programma's in 2020 operationeel zijn in Jukwa Mfuom.

Binnen Stichting Rhiza richten we ons volledig op de vier kernprogramma's, onderwijs, gezondheidszorg, beroepsgerichte trainingen en ondernemerschap. Deze programma's worden gezamenlijk over een periode van tien jaar in dezelfde leefgemeenschap gestart.

De eerste gemeenschap waar alle programma's operationeel zijn is de sloppenwijk Diepsloot in Johannesburg. In 2017 zullen alle programma's tevens operationeel zijn in de sloppenwijk Orange Farm in Johannesburg. In Ghana zal Jukwa

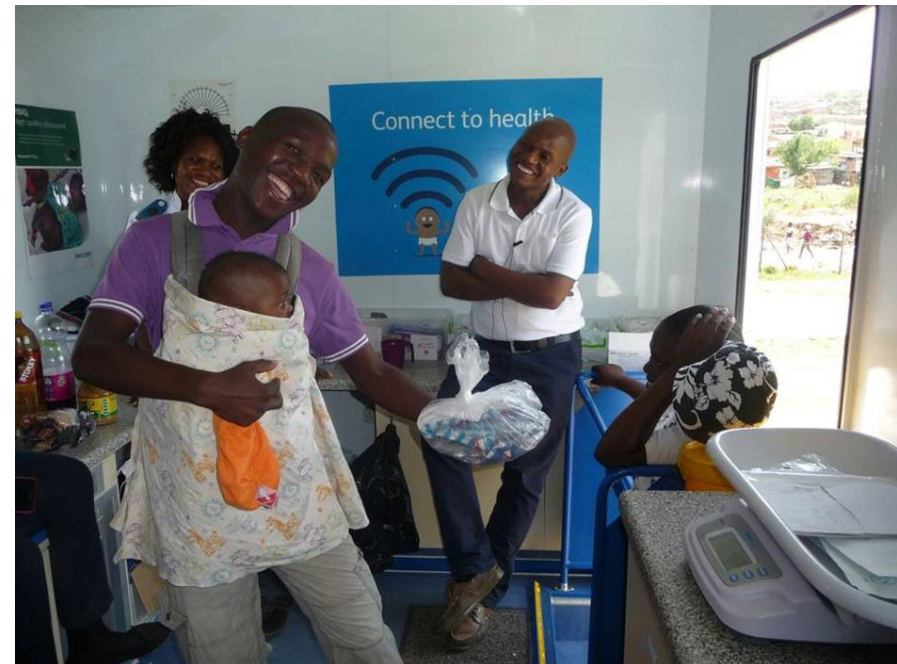

Hoogtepunten

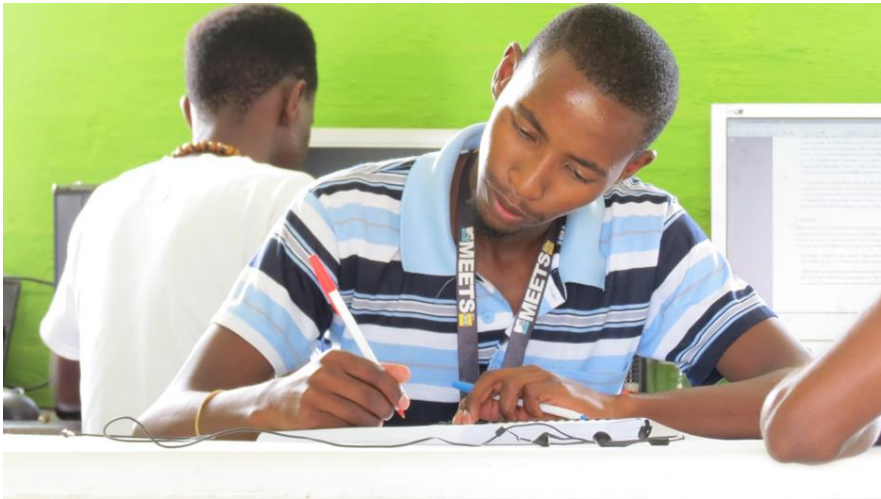
Mobiele Kliniek Opening: in 2016 werd naast ons eerste project binnen de gezondheidszorg een tweede geopend; de kliniek is een vaste kliniek in Hani Park in de Vrijstaat. De kliniek richt zich volledig op moeder & kind, Tbc en Hiv/aids gerelateerde zorg. De sponsering wordt verzorgd door Philips, IDC, Experian, Absa en een aan anonieme Nederlandse vermogensfondsen. De bijdragen uit Nederland werken als een katalysator voor het project, vervolgens worden de operationele kosten betaald door lokale Zuid-Afrikaanse organisaties.

BUZZ Hub @ Orange Farm: In 2016 opende Stichting Rhiza in Orange Farm de tweede business hub. Dit is tevens het een project dat volledig door fondsen uit het projectland zelf gefinancierd is.

De business hub is gerelateerd aan ondernemerschap en wordt gesponsord door Experian en Absa Barclays.

Kleuterschool Jukwa Mfuom: Wat dit project zo bijzonder maakt is dat de school volledig gebouwd is door de lokale bevolking. Deze school is gestart voor de armste kinderen uit het dorp Mfuom, zodat zij naar school kunnen en goed onderwijs kunnen krijgen. In 2017 zal de school uitgebreid worden met een basisschool.

Sponsors 2016

De volgende organisaties hebben Stichting Rhiza in 2015 gesteund. Een aantal van deze sponsors hebben de bijdrage in Zuid-Afrika geleverd aan de lokale partner. Hierdoor zijn zij niet in de Nederlandse jaarrekening opgenomen, maar wij willen ze op deze manier toch even in de spotlight zetten. Naast deze lijst hebben ook meerdere anonieme (vermogens) fondsen ons gesteund.

We willen bij deze al onze sponsors en partners, ook de anonieme, wederom ontzettend bedanken voor hun continue steun.

Overzicht Organisatie

Rapport van de Voorzitter

Rhiza bestaat inmiddels zeven jaar. In deze periode zijn wij in staat geweest onze ideologieën te verwezenlijken. De door ons gestelde doelen hebben wij gerealiseerd. Transparantie is en blijft voor Rhiza een absolute voorwaarde bij al onze activiteiten. De inkomsten en uitgaven van de Stichting worden open en transparant gepubliceerd. Bestuur en werkgroepen bestaan uit louter vrijwilligers. Zonder hen zouden we niet in staat geweest zijn ons werk naar behoren uit te voeren.

In dit Jaarverslag beschrijven wij het jaar 2016 voor Stichting Rhiza. De gebeurtenissen van het afgelopen jaar inspireren ons om ook de komende jaren met niet aflatende energie ons netwerk uit te breiden en te bouwen aan een organisatie die staat voor de door ons gestelde doelen.

Uitgangspunt voor de toekomst is vastgelegd in de Rhiza Cycle, waar met name zelfredzaamheid uitgangspunt is voor al onze projecten.

We danken alle stakeholders voor hun bijdragen aan de groei van onze organisatie in 2016 en gaan voor een fantastisch 2017.

Met vriendelijke groet,
Joost Meulenberg

Voorzitter Stichting Rhiza

Rhiza in 2016

In 2016 is de focus van Rhiza enigszins veranderd. Waar in het verleden de focus lag op onderwijs en in die zin een 'klas-siek' model van ontwikkelingssamenwerking gehanteerd werd, ligt de focus nu op de algehele ontwikkeling van leef-gemeenschappen. Het ontwikkelingsmodel dat Rhiza nu han-teert is vooral gebaseerd op de zelfredzaamheid van de leef-gemeenschappen.

Rhiza 'adopteert' een projectgebied voor tien jaar. Binnen de-ze tien jaar moet een projectgebied tot op een zekere hoogte zelfredzaam zijn. De projectgebieden die Rhiza in Ghana ge-adopteerd heeft zijn Jukwa Mfuom in Cape Coast en Suprudo Mankesim en Kasoa in Accra Region. We werken sinds 2011 in deze dorpen en zullen tot minimaal 2021 in deze dorpen blijven werken.

In Zuid-Afrika hebben we de sloppenwijken Diepsloot, Orange Farm in Gauteng, Thabong in de Free State en Fisantekraal in de Western Cape geadopteerd. We werken in Diepsloot en Orange Farm sinds 2013, in Fisantekraal sinds 2014 en Hani Park sinds 2015.

We adopteren deze gemeenschappen tot in ieder geval 2023. In Nederland zal hierdoor ook meer nadruk gelegd worden op de verkoop van producten uit onze projectlanden. Uit Zuid-Afrika kan men dan denken aan mode gerelateerde producten zoals schoenen, kleding en accessoires.

Uit Ghana zijn dit vooral cacaobonen die geproduceerd worden door vrouwelijke boeren uit onze projectgebieden. In Nederland zal in 2017 hiervoor een apart bedrijf – zonder winst-oogmerk – gestart worden.

Case Studies Projecten

Om een beter idee te geven van de verschillende programma's van Rhiza hebben we een aantal Case Studies gedaan omtrent de impact van onze programma's.

Kleuterschool Jukwa Mfuom

De kleuterschool in Jukwa Mfuom is een uitstekend voorbeeld van een lokaal project binnen ons onderwijsprogramma. Wat bijzonder is van de school in Jukwa Mfuom is dat de school volledig gebouwd is door de lokale bevolking. De lokale bevolking heeft het land cadeau gegeven, de school ontworpen en gebouwd en nu zijn de docenten ook lokale vrouwen. Dit zorgt ervoor dat de gemeenschap zorg draagt voor de school.

Het gebouw was in september 2015 afgerond en de school werd in dezelfde maand geopend. Het bevat drie grote klaslo

kalen, een grote speelruimte, toiletten voor jongens en meisjes, en een kantoor voor het personeel.

De school is gebouwd voor de armste gezinnen uit Jukwa Mfuom en is geregistreerd als een privéschool. De ouders van de kinderen betalen circa €0,10 per dag voor eten in de school. De rest van de kosten worden gedragen door het "Sponsor een Kind-Programma" binnen de school, alsmede door bedrijfssponsoring.

Mobiele Kliniek

Ons eerste project gerelateerd aan gezondheidszorg werd op 13 mei 2015 in Diepsloot geopend. Onze Mobiele Medische Kliniek (MMK) is een 'Public Private Partnership' tussen de Department of Health in Gauteng en verschillende bedrijven als sponsors. Dit zijn onder andere; Philips, Achmea Foundation, anonieme fondsen en Stichting Rhiza als non-profitorganisatie. Dat is een vrij unieke samenwerking in de sloppenwijken van Zuid-Afrika.

De eerste MMK zag haar eerste patiënten in juli 2015 en helpt ieder jaar circa 7.200 begunstigden. Binnen de kliniek richten we ons voornamelijk op jonge kinderen, (zwangere) vrouwen en HIV/aidspatiënten. In 2016 is een start gemaakt met de tweede MMK. De MMK's zijn actief binnen de sloppenwijk Diepsloot en Hani Park – waar momenteel circa een miljoen mensen wonen.

De kliniek is gebouwd door een bedrijf uit Johannesburg en is wat men in Zuid-Afrika noemt 'State of the Art'.

De medische instrumenten zijn gesponsord door Philips, Zuid-Afrika. De MMK zelf is door Industrial Development Corporation en Nederlandse anonieme fondsen gesponsord. De salarissen van het personeel binnen de MMK zijn gesponsord door de Nozala Trust. De dagelijkse verbruiksartikelen worden gratis geleverd door de lokale overheid.

Beroepsgericht Onderwijs Orange Farm

Werkloosheid – voornamelijk jeugdwerkloosheid – is een groot probleem in de sloppenwijken van Zuid-Afrika. Ons doel met betrekking tot de trainingsprogramma's voor jeugd zijn gericht op een verbetering van de kansen die jongeren hebben wat betreft toegang tot de economie, als ondernemer of werknemer.

Ons trainingsprogramma in Orange Farm heet Project Hope en is gestart in september 2014, ook in 2016 zijn wij hiermee verder gegaan. Ook in de sloppenwijk Diepsloot, zijn wij verder gegaan met een soortgelijk trainingsprogramma puur gericht op ICT en Engels.

Stichting Rhiza is in Zuid-Afrika geaccrediteerd als mbo-school en geeft in Orange Farm trainingen in mode, ICT en Engels. Deze cursussen zijn geaccrediteerd en vooral de

ICT-cursussen zorgen voor een verhoogde kans op een betaalde baan voor de begunstigden. Alle cursussen duren vijf maanden lang.

De modestudenten vormen onderdeel van ons Fashion Label. Na afloop van hun studie kunnen zij een collectie maken die in verschillende winkels in Johannesburg, Kaapstad en Amsterdam verkocht zullen worden.

We hebben zelf, sinds 2014, vijf voormalig studenten in dienst genomen.

JOZi Business Hub

Ons tweede ondernemerscentrum in Orange Farm werd officieel geopend in 2016. Dit is ons tweede project dat volledig onafhankelijk van Nederlandse fondsen – en derhalve volledig met lokale fondsen – gestart is. De sponsors van dit project zijn Absa Barclays en Experian SA.

Deze ondernemerscentra zijn onderdeel van ons programma gericht op ondernemerschap en bevat drie onderdelen. Het eerste onderdeel is wat we een 'Incubator' noemen. Binnen onze Incubator starten we ondernemingen – met lokale jongeren – volgens het LEAN-model. Deze jongeren krijgen training om hun eigen onderneming te starten, krijgen een mentor, en een microkrediet. Het tweede onderdeel van de hub zijn onze open werkplekken. Deze werkplekken zijn speciaal beschikbaar voor lokale ondernemers om hun ondernemingen verder te laten groeien.

Het derde en laatste element van de business hub is een lokaal uitzend- en inkoopbureau ten behoeve van werkloze jongeren en MKB's uit de sloppenwijk Diepsloot.

Sponsor een Kind Programma

Een belangrijk onderdeel van ons onderwijsprogramma is het Sponsor een Kind programma. Het Sponsor een Kind programma linkt een gezin uit Nederland, Zuid-Afrika of andere delen van de wereld met een kind uit een van onze scholen in Zuid-Afrika en Ghana. Het onderwijs van het kind wordt op deze manier betaald en het kind kan hierdoor dus kwalitatief goed onderwijs krijgen.

Per school hebben wij ervaren dat er gemiddeld vijftien sponsoren nodig zijn. De Rivoningo Kleuterschool is inmiddels volledig gesponsord. De Malesa, Sinekhaya en Rhiza Mfuom school zullen in 2017-2018 volledig gesponsord moeten worden.

Een sponsor krijgt drie keer per jaar een update over zijn/haar sponsorkind. Deze update bevat informatie betreffende de thuissituatie, schoolresultaten, een tekening van het kind en een foto van het kind.

De kinderen vinden het ook erg leuk om een persoonlijke boodschap van de sponsor te ontvangen.

Jaarrekening

Stichting Rhiza			
Overzicht baten en lasten			
	2016		2015
	€		€
BATEN			
Bedrijfsdonatie en donateurs Ghana	25.289		45.906
Inkomsten ZA bouw en inrichting	0		0
Project ZA creches	14.975		21.404
Project ZA MMK Freestate	0		41.555
Wilde Ganzen tbv Ghana	5.707		0
Algemene inkomsten	1.320		1.061
Vakschool	10.379		0
Zorg Moeder en kind ZA	0		0
Micro	4.050		26.100
Som der baten	61.719		136.026
LASTEN			
Projectkosten Brazilië			3.395
Projectkosten Ghana	35.963		42.059
Projectkosten ZA bouw en inrichting	0		0
Projectkosten ZA creches	15.071		17.196
Projectkosten ZA MMK Freestate	0		43.531
Administratieve kosten	1.370		1.574
Vakschool uitgaven	11.370		0
micro uitgaven	4.050		0
			26.120
Som der lasten	67.824		133.875
Liquide middelen	11.212		17.364

Balans per 31 december		2016		2015
ACTIEF				
VASTE ACTIVA				
1. Materiele vaste activa				
VLOTTENDE ACTIVA				
2. VORDERINGEN				
Debiteuren				
Overige vorderingen en overlopende activa				
3. LIQUIDE MIDDELEN		11.212		17.364
		11.212		17.364
PASSIEF				
4. EIGEN VERMOGEN				
Reserve Achmea	-		47	
Algemene reserve	90		140	
		90		187
Vastgelegd vermogen				
Bestemming Brazilië	-		-	
Bestemming Ghana	8.088		13.055	
Bestemming ZA	3.034		4.122	
Bestemming totaal		11.122		17.177
		11.212		17.364
5 KORTLOPENDE SCHULDEN				
Crediteuren				
Overige schulden en overlopende passiva				
		11.212		17.364

Overige Informatie

Doelen 2017

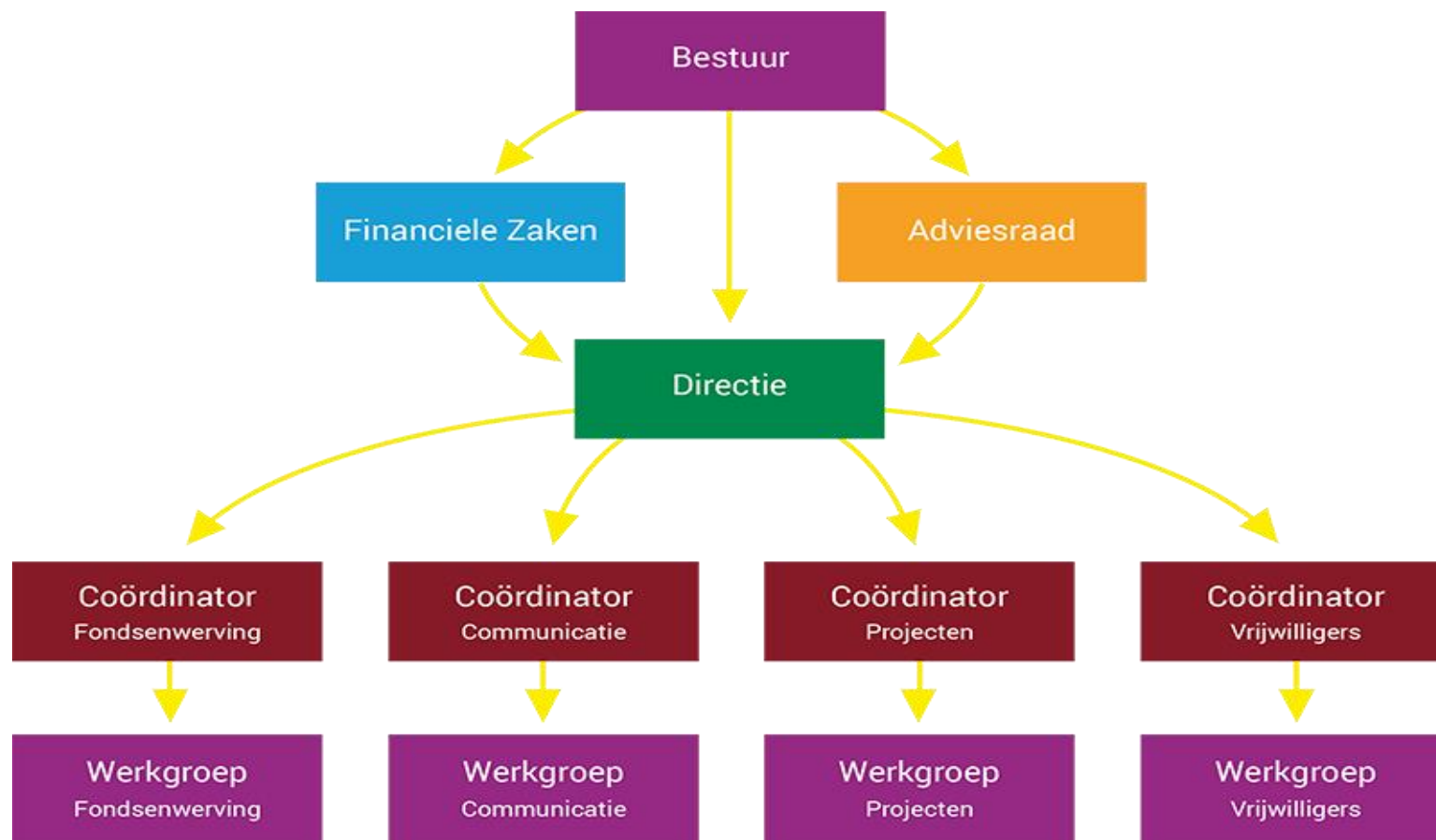
Gedurende het jaar 2016 hebben we in de sloppenwijken Diepsloot, Orange Farm, Hani Park en Fisantekraal in Zuid-Afrika en in de dorpen/ steden Jukwa Mfuom, Kasoa en Suprudo in Ghana gewerkt. Naast het voortzetten en het intensiveren van onze activiteiten in deze projectgebieden heeft Rhiza in 2017 de volgende doelstellingen:

1. Het toevoegen van de gemeenschappen Musina en Hamanskraal in Zuid-Afrika en Kasoa in Ghana aan onze projectgebieden.
2. De uitbreiding van ons eigen Fashion Label in Zuid-Afrika, Ghana en Nederland. Tevens zullen we in Ghana beginnen met ondernemerschap.
3. Gedurende het jaar 2017 minimaal 23.000 mensen helpen binnen gezondheidszorg, onderwijs, beroepsgerichte opleidingen en trainingen voor ondernemerschap.

Evenementen & Bewustwording

Ook in 2016 zijn evenementen voor fondsenwerving en bewustwording wederom belangrijk geweest. De twee grootste evenementen in Nederland zijn het benefietdiner voor het vijfjarig bestaan van Stichting Rhiza en de Alpe du Rhiza geweest. Bij beide evenementen waren huidige voorzitter Joost Meulenberg en oprichter van Rhiza Alef Meulenberg aanwezig en betrokken.

Conclusie

Het jaar 2016 was een goed jaar voor Stichting Rhiza en tevens een jaar waarin de nodige veranderingen hebben plaatsgevonden. Waar we als organisatie erg trots op zijn is dat vooral in Zuid-Afrika de eerste stappen naar zelfredzaamheid van de lokale partner al gezet zijn. In Ghana zijn we nog niet zo ver, maar ligt er een goed vijfjarenplan om ervoor te zorgen dat ook de partner in Ghana in 2020 voor een groot deel zelfredzaam is.

In totaal hebben we circa 15.000 mensen binnen onze projectgebieden kunnen helpen in hun ontwikkeling.

Het jaar 2017 belooft tevens een jaar te worden waarin we de volgende stappen richting zelfredzaamheid van de projectgebieden maken. In Ghana zal dit voornamelijk zijn op het gebied van landbouwproducten zoals palmolie en cacaobonen. In Zuid-Afrika zal dit veelal op het gebied van diensten en modeproducten zijn.

Mocht u aan de hand van dit jaarverslag meer informatie over Stichting Rhiza willen ontvangen, dan kunt u altijd contact met ons opnemen.

Namens het Bestuur,

Joost Meulenberg

Voorzitter Stichting Rhiza

Contactgegevens

Adres: Zwolleweg 83
1324 EM, Almere
Nederland

Email: info@rhiza.nl

Tel: +31 (0) 362049379

Adres ZA: Fancourt Office Park,
hoek van Northumberland & Fels-
tead Roads,
Johannesburg,
Zuid- Afrika.

Skype Stichting.rhiza

IBAN: NL58RABO0125167229 t.n.v.
Stichting Rhiza

KvK nummer: 32172242

Adres Ghana: P.O. Box OK 402
Kasoa
Accra Region,
Ghana

Anbi nummer: 822445232